

KAMU İDARELERİNE AİT ÖZEL HESAPLARA İLİŞKİN İŞLEMLERİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, yılları merkezi yönetim bütçe kanunu veya diğer kanunlar uyarınca, belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ya da projelerin desteklenmesi amacıyla oluşturulan özel hesaplardan yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini kapsar.

(2) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca özel hesaplara aktarılan ve bu hesaplardan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesi bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

(3) 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii Müsteşarlığının Kurulması ve 11 Temmuz 1939 Tarih ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun İki Maddesi ile 23 Ekim 1984 Tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 7 nci maddesi, 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 27 nci maddesi, 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik ve 25/2/2017 tarihli ve 29990 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı Yönetmeliği kapsamındaki işlemler bu Yönetmelik hükümlerinden istisnadır.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 5018 sayılı Kanunun 30 uncu ve 49 uncu maddelerindeki hükümlere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Maliye Bakanlığını (Muhasebat Genel Müdürlüğü),
- b) Banka: Kamu sermayeli bankaları,
- c) Kamu idaresi: 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde sayılan özel bütçeli idareleri, (III) sayılı cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumları, (IV) sayılı cetvelde sayılan sosyal güvenlik kurumlarını ve mahalli idareleri,
- ç) Muhasebe birimi: Kamu idaresinin muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü birimi veya birimleri,
- d) Muhasebe yetkilisi: Kamu idaresinin muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe biriminin yetkilisini,
- e) Özel hesap: Yılları merkezi yönetim bütçe kanunu ya da diğer kanun hükümleri gereğince belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi veya projelerin desteklenmesi ve benzeri amaçlar için banka nezdinde kamu idaresi adına açılan ve işlemleri muhasebe birimi tarafından yürütülen hesabı, ifade eder.

Muhasebeleştirme belgesi ve belgelerin muhafazası

MADDE 5 – (1) Özel hesaplara aktarılan tutarlardan yapılacak kullanımlarda muhasebeleştirme belgesi olarak, 3/12/2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ekinde yer alan muhasebe işlem fişi kullanılır.

(2) İlgisine ödeme yapılmak üzere iki nüsha düzenlenen muhasebe işlem fişi muhasebe birimine gönderilir. Muhasebe yetkilisince imzalanan muhasebe işlem fişinin bir nüshası muhasebe biriminde, diğeri kanıtlayıcı belgelerle birlikte genel hükümlere göre muhafaza edilir.

Özel hesaba ilişkin işlemlerin muhasebeleştirilmesi

MADDE 6 –(1) Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bu hesaptan yapılan kullanımların muhasebeleştirilmesi, ilgili kamu idaresinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimi tarafından yapılır.

(2) Özel hesabın bulunduğu banka hesabından yaptırılacak ödeme ve göndermeler, gönderme emri veya çek düzenlenmek suretiyle yapılır.

(3) Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıda açıklanan esaslara göre muhasebeleştirilir:

a) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak aynı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar bir taraftan 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesap özet cetvelinden özel hesaba aktarıldığı anlaşılan tutarlar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı kapatıldıktan sonra özel hesabın 102-Banka Hesabına borç, 108- Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak kaydedilir.

b) İlgili kamu idaresi bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden tahakkuka bağlanarak farklı kamu idaresine ait özel hesaba aktarılan tutarlar gönderen kamu idaresinin muhasebe birimince bir taraftan 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına alacak, diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir. Özel hesaba aktarma yapılan kamu idaresinin muhasebe birimince ise 102-Banka Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

c) Diğer kaynaklardan özel hesaba aktarılan tutarlar 102-Banka Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

(4) Özel hesaptan yapılan kullanımlar aşağıda açıklanan esaslara göre muhasebeleştirilir:

a) Özel hesaptan yapılan harcamalar, bütçe gelir ve bütçe gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin gelir ve gider hesaplarına kaydedilir.

b) Özel hesaptan yapılan kullanımlar, 630-Giderler Hesabı veya varlığa dönüştürülecek bir kullanım unsuru ise ilgili varlık hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

c) İlgili mevzuatı çerçevesinde verilen personel veya iş avansı tutarları 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

ç) Verilen avanslardan yapılan kullanımlara ilişkin kanıtlayıcı belgeler muhasebe birimine verildiğinde kullanım tutarı 630-Giderler Hesabı veya varlığa dönüştürülecek bir kullanım unsuru ise ilgili varlık hesabına borç, 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına alacak kaydedilir. Verilen avanslardan varsa nakden iade edilen tutar, 102-Banka Hesabına borç, 162-Bütçe Dışı Avans

ve Krediler Hesabına alacak kaydedilir.

d) Bankadan alınacak günlük hesap özet cetvelinden ilgililerine ödendiği ya da gönderildiği anlaşılan tutarlar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç, 102-Banka Hesabına alacak kaydedilir.

e) Teminat olarak tahsil edilen tutarlar 102-Banka Hesabı ya da diğer ilgili hesaplara borç, vadesine göre 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı ya da 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilir.

f) Alınan teminat mektupları 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabına borç, 911- Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabına alacak kaydedilir.

g) Teminat olarak alınan kişilere ait menkul kıymetler, 912-Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabına borç, 913-Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabına alacak kaydedilir.

ğ) Özel hesaplarda bulunan tutarlara ilişkin bankaca tahakkuk ettirilen ve gelecek aylarda istenebilir duruma gelecek olan faiz tutarları ay sonlarında 181-Gelir Tahakkukları Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir. Bankaca özel hesaba aktarılan faiz tutarları 102-Banka Hesabına borç, önceki aylarda tahakkuk etmiş faiz alacakları 181-Gelir Tahakkukları Hesabına, ay içinde tahakkuk eden faiz tutarları ise 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

h) Özel hesaptan yapılan kullanımlarda genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince sorumlu sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve benzeri borç tutarları ilgili hesaplara borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilerek bütçeye gelir kaydedilmek üzere kamu idaresinin muhasebe birimine gönderilir.

ı) Özel hesaptan yapılan kullanımlarda genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve benzeri borç tutarları ilgili hesaplara borç, 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak kaydedilir. Söz konusu tutarlardan yapılan göndermeler 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

İ) Özel hesaptan yapılan kullanımlarda sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre sosyal güvenlik kurumu adına tahsil edilen tutarlar ilgili hesaplara borç, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabına alacak kaydedilir. Tahsil edilen tutarlardan ilgili sosyal güvenlik kurumuna gönderilenler 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

(5) Yukarıda yer alanlar dışında, özel hesaplara ilişkin olarak gerçekleşen mali işlemlerin muhasebeleştirilmesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hesapları işlemin çeşidine uygun olarak kullanılır.

(6) Özel hesaplara ilişkin mali işlemler kamu idaresi hesapları kapsamında ayrı bir mali tablo oluşturulmaksızın kullanıcı kamu idaresinin mali raporları içerisinde gösterilir.

Kullanılacak kanıtlayıcı belgeler

MADDE 7 –(1) Özel hesaptan yapılacak kullanımlarda muhasebeleştirme belgesine özel mevzuattaki hükümler saklı kalmak kaydıyla 5018 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan yönetmeliklerde belirtilen kanıtlayıcı belgeler bağlanır.

Özel hesapta kalan tutarlar

MADDE 8 –(1) Özel hesap uygulamasının sona ermesi halinde bu durum muhasebe birimine bildirilir. Bu bildirim üzerine özel hesapta kalan tutar ilgili mevzuattaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir ve banka hesabı kapatılır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla diğer düzenlemelerde yer alan özel hesapların muhasebeleştirilmesine ilişkin hükümler uygulanmaz.

Mevcut özel hesapların devri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/1/2017 tarihi itibarıyla özel hesaplara ilişkin yapılacak işlemler aşağıda sıralanmıştır:

a) Muhasebe sistemi dışında tutulan özel hesaplardan, ilgili muhasebe birimi adına açılmış olan banka hesabına aktarılan tutarlar 102-Banka Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

b) Muhasebe sistemi içerisinde tutulan ve kullanımları emanet hesaplarda takip edilen tutarlar 333- Emanetler Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

c) Muhasebe sistemi dışında tutulan özel hesaplardan bu tarihten önce verilmiş ve süresinde kapatılmamış avanslar, 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına Borç, 500- Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.